

[Glistrup.]

hvertsvirksomheder og skriver op og skriver ned og skriver hen og skriver ud på blanketter og skemaer til skattevæsenet og statistik og ATP og momsreguleringer, og hvad der ellers sker, mennesker, hvis arbejdskraft er frigjort for dette uproduktive arbejde, det er det, man kalder reel omkostningsdæmpning, hvis man gennemfører vores forslag om disse 9.374 mill. kr. besparelse på det finanslovsforslag, som gik i arv til den nuværende finansminister.

Men, siger hr. cand. polit. Christophersen, vi kan virkelig klare os igennem på den måde, at vi må løse disse problemer om omkostningsdæmpning og indkomstskattelettelse på længere sigt. Jeg synes, jeg har hørt den tale før, at på længere sigt skal vi løse problemerne med statsudgifternes og indkomstskattens reducering. Jeg synes, jeg har hørt den måned efter måned fra denne talerstol igennem de sidste 20 år, uden at der er opnået noget som helst resultat i retning af indkomstskattelettelser, i retning af en reducering af statsudgifterne. Skal vi gøre noget, kan det ikke nytte at udskyde det på længere sigt. Det skal ske her og nu, ellers sker det aldrig.

In the long run we are all dead!

Formanden:

Jeg minder om tiltaleformen her i huset. Det er hr., fru og frøken uden brug af titler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det politisk-økonomiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.

(Lovforslaget (nr. 55) findes i tillæg A. sp. 929, fremsættelsen i tidenden sp. 873).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Albertsen (S):

Socialdemokratiet kan acceptere, at revisionen af loven om bygningsfredning udsættes, idet vi er klar over, at den revision, som oprindeligt var påtænkt efter bestemmelsen i loven, vil medføre nogle merudgifter, som vi nok må erkende, at det i den nuværende økonomiske situation ikke vil være særlig hensigtsmæssigt at realisere. Vi kan kun give udtryk for forhåbninger om, at denne udsættelse af revisionen ikke giver varige skader, og udtrykke forventninger om, at de mange fortræffelige private initiativer, der på dette felt faktisk præsterer et omfattende arbejde, har held og talent til at kunne klare disse funktioner, således at revisionen ikke laver varige skår.

Vi kan anbefale lovforslaget, men forudsætter, at vi får en drøftelse i folketingets kulturudvalg om disse ting. Vi regner med, at vi her kan blive enige om det, der i øvrigt ligger på bordet.

Hans Bjerggaard (FP):

Det er med betænkelighed, vi i fremskridtspartiet erfarer, at der nu igen er fremsat et lovforslag, der i al sin enkelhed går ud på, at opfyldelsen af en bestemmelse i en tidligere vedtaget lov skal udsættes. Der er her tale om en lov, der blev vedtaget i 1969, og hvori der står, at forslag til en revision af loven skal fremsættes senest i folketingsåret 1973—74; altså har man haft 4 år til at tænke over sagen og er ikke nået videre end til at fremsætte et lovforslag om, at revisionen udsættes et år.

Fremskridtspartiet mener ikke, det kan være rimeligt, at man på den måde holder mennesker, for hvem loven har betydning, hen i det uvisse. Vi vil derfor gå imod lovforslagets gennemførelse.

Kaj V. Andersen (V):

Jeg skal på venstres vegne — jeg havde nær sagt desværre — anbefale, at man vedtager denne udskydelse af en forøget bevilning til statens bygningsfredningsfond.

Det er rigtigt nok, som det blev fremhævet af ordføreren fra fremskridtspartiet, at det er temmelig længe siden, man lovede denne, jeg tør nok sige, højst nødvendige forhøjelse af det beskedne beløb af 800.000 kr., som blev vedtaget i 1969 og formodentlig i dag kun er det halve værd, men den

[Kaj V. Andersen.]

hårde økonomiske nødvendighed ved jeg godt tvinger til en udsættelse.

Når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at det er med den største beklagelse, jeg må anbefale dette. Jeg ser i statens bygningsfredningsfond et af de få og spinkle værn imod de betonmarodører, som hænger dansk byggeri i disse år, og som med deres knyt-næver slår uoprettelige skår i de gamle danske historiske byers kerner. Man ser sig med sorg omkring i København og i snart sagt enhver provinsby, man kommer til, og det er meget beklageligt, at det værdifulde arbejde, som bygningsfredningsfonden har som opgave, i virkeligheden her bliver gjort illusorisk derved, at den ikke får midler i hænde til at udføre det forsvarligt.

K. Helveg Petersen (RV):

Jeg kan heller ikke lægge nogen større begejstring for dagen, når jeg skal anbefale, at man udskyder revisionen. Det kan, som ministeren siger i sin fremsættelsestale, være praktisk at se på funktionerne inden for bygningsfredningslovgivningen i sammenhæng med den øvrige planlægningslovgivning.

Det kan da også godt være, at det europæiske bygningsfredningsår 1975 kan opmuntre nationen til at gøre noget mere ved dette område, for det er rigtigt, at vi trænger til at få større midler til rådighed for de opgaver, som bygningsfredningsfonden skal løse. Der er da heldigvis en stigende forståelse for nødvendigheden af at sikre gamle værdifulde bygninger; det er for så vidt en bevægelse, der går hen over landene, og som formentlig vil kulminere i bygningsfredningsåret 1975. Det må vel betyde en manifestation af, at det virkelig er af betydning, at vi fastholder gamle værdier i stedet for, som vi har gjort det, ret hensynsløst at rydde værdifulde bygninger uden at tænke på, at hermed forsvandt noget, som aldrig kunne erstattes igen.

Så kan man her føje til, at der dog i private kredse i stigende grad er forståelse for dette, og masser af mennesker bidrager til bevarelse af gamle bygninger helt på privat initiativ. Uden dette private initiativ, uden denne forståelse, kan vi overhovedet ikke gøre os nogen som helst forhåbninger om at løse opgaven.

Lad mig som eksempel på, hvad man yder i andre lande, nævne, at i Holland bruger man om året 40 mill. gylden til bevarelse af gamle bygninger. I forhold dertil er de 800.000 kr., som vi har på det danske statsbudget, naturligvis ingenting. Jeg mener, det kan være meget rigtigt, at vi nu i udvalget ser på, hvad man gør i andre lande, og prøve på at analysere, hvilke ufyldte-gjorte behov der er. Er der truede bygninger, må vi have oplysninger frem om dem. Det er sådan, at et enkelt projekt kan sluge mellem en halv og en hel million kr., ét eneste projekt. Vi har eksempler i øjeblikket på, at man bruger næsten et helt års bevilling til at klare en enkelt opgave. På den baggrund tror jeg, vi skal se nærmere på, hvordan ser det ud rundt om i landet: hvilke behov er der, som det er meget, meget nødvendigt, at vi bliver i stand til at tage op til klaring?

Bendix (KF):

Jeg skal ganske kort meddele, at vi under indtryk af den økonomiske situation kan tiltræde lovforslaget og naturligvis er fuldstændig indforstået med, at vi underkaster det en nærmere drøftelse i udvalget.

Poul Dam (SF):

Udskydelsen af revisionen af loven om bygningsfredning begrundes med, at vi har en forfærdelig statsfinansiell situation, som gør det umuligt at overveje en forhøjelse af de 800.000 kr. lige i øjeblikket. Men når man i sin tid indsatte en regel om revision, var det vel ikke alene dette beløb, man tænkte på. Man havde vel også under overvejelse, at der kunne være nogle af principperne i loven om bygningsfredning, som man kunne tænke sig ændret, og jeg kan egentlig ikke se, at der skulle være nogen anledning til at udskyde revisionen, fordi man ikke mener at have penge til at ændre det omtalte beløb.

Vi har visse vanskeligheder med loven om bygningsfredning, bl. a. den, at den 100 års grænse, man arbejder med, skaber en stor fare for, at i og for sig både arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde bygninger, som blot ikke har opnået 100 års grænsen, kan falde for de betonmarodører, som venstres ordfører talte om. Der er truede bygninger fra helt andre og meget senere tidsrum

[Poul Dam.]

netop med den meget hurtige udvikling, der foregår i vore dage. Man kunne nævne Cirkusbygningen. Selv om jeg er klar over, at den ikke er noget kunstnerisk mesterværk, er den dog på mange andre måder en bygning, der nok var værd at bevare, men der er adskillige andre bygninger, der står som milepæle i den arkitektoniske historie, og som er ganske uden beskyttelse i øjeblikket. Jeg synes nok, der er grund til at se på det.

Så har jeg naturligvis konstateret af miljøministerens fremsættelsestale, at han er klar over, at der er behov for en stærkt tiltrængt forhøjelse af de 800.000 kr. Det er meget kraftige ord i betragtning af, at man samtidig siger, at man ikke har råd til at give denne stærkt tiltrængte forhøjelse. Jeg synes nu godt, at man i betragtning af den måde, man slår om sig med pengene på lige i dag godt kunne klare en forhøjelse på dette område.

Jeg bemærker yderligere i fremsættelsestalen, at miljøministeren regner med at blive inspireret i løbet af 1975. Jeg forstår, at dette er en dobbelt optimisme, både at han kan lade sig inspirere til ændring af bygningsfredningsloven, og at han stadig sidder til den tid.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Det er med beklagelse, kristeligt folkeparti ser sig nødsaget til på grund af den økonomiske situation at medvirke til dette lovforslag. Vi ser også på, at det er flere år siden, dette beløb er fastsat, og vi er klar over, som det også er blevet sagt, at det betyder, at det er meget lidt, man kan gøre. Men vi mener heller ikke, at vi efter de alvorlige drøftelser, vi netop har haft, kan gå ind for, at man på nuværende tidspunkt forhøjer tilskuddet. Vi vil imidlertid gerne være med til at behandle det i udvalget.

Melchior (CD):

Ligesom med en række andre forslag om fristudsættelser kan man give udtryk for beklagelse over det nødvendige i, at man ved disse udskydelser sætter mennesker, der ud fra et alvorligt sigte arbejder med opgaver, som man gerne ser løst, i forlegenhed. Med denne lille sørgelige og bitre bemærkning

kan jeg på vort partis vegne kun sige, at vi støtter lovforslaget.

Miljøministeren (Holger Hansen):

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, der har givet tilslutning til lovforslaget, og vil da gerne røbe, at også jeg er ked af, at det ikke er muligt for nærværende at foretage en revision af bygningsfredningsloven. Men jeg kan måske træste lidt ved at sige, at vi til foråret her i folketinget vil få forelagt en samlet revision af vores planlægning i den kommunale sektor, og da vil det være muligt i forarbejderne at overveje, på hvilken måde vi kan indpasse også bygningsfredningsinteresser i vores planlægningslovgivning. Det synes jeg indicerer, at en udskydelse endnu er fornuftig og rigtig.

Jeg vil gerne sige til hr. Hans Bjerregaard, at det er ikke sådan med lovforslag om udskydelse, at de nødvendigvis betyder, at man ikke har kunnet samle sig sammen til at foreslå noget nyt. Det kan også være og er på mange felter sådan herinde, at udskydelsesbestemmelser er sat ind, fordi man gerne vil have lejlighed til at se på tingene, og ikke absolut, fordi man bestemt skal ændre, men den bemærkning betyder naturligvis ikke, at jeg mener, at tingene er, som de skal være.

Jeg har sagt nogle ord om, at det er hensigtsmæssigt at komme videre og nærmere ind i disse problemkomplekser, som hr. Kaj V. Andersen beskrev meget rigtigt.

Jeg er for min del aldeles enig i det værdifulde i, at vi kan bevare vores gamle byers kerne, men dette hænger ikke alene — eller skal vi sige ikke meget — sammen med denne sag. Det er meget mere et spørgsmål om den rigtige planlægningslovgivning, det er et spørgsmål om at få forståelse hos private, som hr. K. Helveg Petersen var inde på det, det er et spørgsmål om at få tilrettelagt en rigtig saneringspolitik, som bevarer bybilledet og ikke vælter gammelt, værdifuldt og giver plads for nyt, som ingen rigtig værdi har udover naturligvis den funktionsværdi, som disse nye bygninger måtte have.

Jeg vil altså sige tak for tilslutningen til dette lille lovforslag og er naturligvis rede til, om det ønskes, i udvalget at gå nøjere ind på problemerne, selv om jeg nok må fastholde, at pengeskassen i øjeblikket ikke

[Miljøministeren.]

er til forhøjelse af de rammer, der findes i loven.

Og så til sidst den bemærkning til hr. Poul Dam, at 100 års grænsen kan vi naturligvis altid diskutere. Det er vældig svært at finde ud af, hvor det lige bestemt er, man skal lægge sig. Jeg har megen forståelse for hr. Poul Dams synspunkt, at det måske ikke er et alderskriterium, der er det rette. Det kan vi drøfte, og det vil vi komme til at drøfte også i det år, der nu vil gå, før denne sag kommer op igen. Der står jo i lovforslaget „senest i folketingsåret 1975-76“. Vi har altså en mulighed for at komme tilbage og grave ned i disse problemer.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om anvendelse af sommertid.

(Lovforslaget (nr. 69) findes i tillæg A. sp. 1147, fremsættelsen i tidenden sp. 1204).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændret tidsregning [af Ipsen m.fl.].

(Lovforslaget (nr. 9) findes i tillæg A. sp. 33, fremsættelsen i tidenden sp. 119).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Statsministeren (Poul Hartling):

Fremskridtspartiet har fremsat forslag til lov om ændret tidsregning. Dette forslag vedrører kun året 1974. Det foreslås, at dagen den 12. januar 1974 begynder en time før midnat efter den nugældende tidsregning — og her er fremskridtspartiet altså lidt bag-

efter tiden — og at dagen den 20. april begynder en time før midnat i forhold til tidsregningen før 20. april. Det vil sige, at uret stilles to timer frem i forhold til den nugældende tidsregning, og tilsvarende foreslås uret sat en time tilbage den 12. oktober og yderligere en time den 31. december. Lovforslaget er motiveret med den truende energikrise.

Der er således i lovforslaget i realiteten tale om to problemer, dels om indførelse af såkaldt østeuropæisk tid, dels om yderligere indførelse af sommertid i perioden 20. april - 12. oktober.

Spørgsmålet om en ændret tidsregning er allerede for år tilbage taget op inden for Nordisk Råd. Vi har aktualiseret spørgsmålet nu, og fra norsk side er der fremsat ønske om, at de nordiske lande overvejer overgang til en ny tidsregning, altså netop forskudt en time i forhold til den gældende tidsregning, således at Danmark, Norge og Sverige fremtidig skulle have samme tidsregning som Finland, dvs. østeuropæisk tid.

Der vil blive nedsat en arbejdsgruppe under nordisk ministerråd, som skal arbejde med disse problemer, og Danmark vil selvfølgelig blive repræsenteret i denne gruppe.

For så vidt angår fremskridtspartiets lovforslag i øvrigt, skal jeg blot bemærke, at det på grundlag af de beregninger, der ligger til grund for regeringens lovforslag om sommertid, er tvivlsomt, om fremskridtspartiets forslag om to timers forskydning vil medføre nogen væsentlig energibesparelse udover den besparelse, som elværkerne vil kunne opnå ved regeringsforslaget om den ene time. Hertil kommer, at det for trafikområdet må gælde, at de ulemper, der i 1974 vil opstå som følge af regeringens forslag, vil blive betydeligt større, såfremt fremskridtspartiets forslag om to timers forskydning gennemføres, og derfor må regeringen fraråde, at man går ind for en to timers forskydning af tidsregningen.

Inge Fischer Møller (S):

Her i den mørke tid kan man umiddelbart kun blive venligt stemt over for statsministerens forslag til lov om anvendelse af sommertid. Da forslaget første gang blev nævnt i dagspressen, blev det positivt modtaget. Her slog man to fluer med ét smæk: man fik mere ud af sommerens lyse timer,